

Locuint'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

[Strat'a tragatorului [Lé-
vésakosa], Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decât numai de la corespun-
dintii regulari si „Federatiunii.“
Articlii tramiei si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.

Pre siese lune . . . 6 „ „ „

Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'i a:

prea. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.

„ 6 lune 16 „ = 16 „ „

„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taos'a tim-

brale pentru hiesce-oare publica-

tiune separat. In loculu deschisu

20 cr. de linia-

Unu esemplariu costa 10 cr.

Pest'a, 21/9. ian. 1871.

In timpul scurtu de candu redactamu ace-
stu diurnalul, nu odata am vorbitu despre „cestiu-
nea danubiana.

Conferinti'a d'in Londr'a, care de atâte-ori
s'a amenatu, si ni se pare ca anca nici asta-di
nu e intrunita, tractandu cestiunea pontica, si al-
terandu ore-cum-va tractatulu de Parisu de la an.
1856 cu greu va poté se incungiuire „cestiunea
danubiana“, séu „regularea Dunarei.“

Abié credemu ca ar' esiste a s t a d i v r a o-
cestiune mai momentosa pentru romanii decâtu
cestiunea acést'a.

Se facemu unu species facti, ca sè cunoscemu
mai de aproape relatiunile factice ale acestei ces-
tiuni.

Prin tractatulu de Parisu de la an. 1856 s'a
garantatu liber'a navigatiune pre Dunare in tota
estensiunea acestui fluvii, si s'au instituitu doue
comisiuni, un'a asié numita e u r o p é n a, si
alt'a asié numita c o m i s s i u n e a s t a t e l o r u
l i m i t r o f e. Comisiunea européna s'a
compusu d'in reprezentantii poteriloru contractante
si subscriitorie tractatulu de Parisu; chiamarea
ei au fostu a regulá Dunarea de la gurele ei in
Marea-Négra pênê la Isatska. Comisiunea a dou'a
s'a compusu d'in delegatii Bavariei, Württembergi,
Austriei si Turciei pentru partea Dunarei de la
Isatska si pênê la sorgintele ei; la acésta comi-
siune s'au adausu si comisari speciali d'in partea
Romaniei si Serbiei.

Comisiunea européna sub timpulu esistentiei
sale a contrasat mai multe imprumuturi, cu cari a
delaturatu greutatfite navigatiunei la gurele Dun-
arii, si prin tacesele de navigatiune, ea amortisedia
acele imprumuturi. D'in candu in candu s'a pro-
pusu dissolvirea acestei comisiuni, dar' nu scieau
cu ce s'o inlocuieses; asié ea sta pênê asta-di.

Comisiunea stateloru limitrofe anca s'a in-
trunitu mai de multe ori, dar' abié a potutu face
alta, de câtu a elaboratu unele acte relative la
navigatiunea Dunarei, cari in unele d'in statele
limitrofe s'au si publicatu, dar' poterile subscri-
torie tractatulu de Parisu nu li-au adoptatu, pen-
tru ca pr'in acele acte, dreptulu de cabotagiu, nu
erá concesu si stateloru nelimitrofe; dar' mai
alesu pentru ca reprezentantii Romaniei si Serbiei
au pretinsu ca regularea Dunarei se nu se faca
fara votulu si concursulu loru.

Terminulu pentru esistentia si lucrarile co-
misiunei europene espira in lun'a aprile anulu
curentu; pentru aceea guvernulu francesu a ve-
nitu de timpuriu si a propusu, cá acea comisiune
nu numai se existe si mai departe, ci ea se fia
insarcinata si cu regularea „portii de feru.“ Intre
aceea a errumptu resbelulu franco-prussescu, si
propunerea guvernulu francesu a ramasu ne-
decisa.

Pênê asta-di numai Turci'a si Russi'a s'ar'
paré ca se opunu la propunerea pentru prolungi-
rea terminulu de esistentia a comisiunei euro-
pene. Turci'a ar' voi a-si redopéndi domnirea
exclusiva a supr'a gureloru Dunarei, si fiindu ca
ea este reprezentata in comisiunea limitrofa, afla
ca interesele sale se potu validá si aici cu des-
tulu successu. Russi'a ar' voi a slabí influinti'a
mariloru puteri europene a supr'a Turciei, si pte
a recunoscé mai multa influinti'a pentru Roman'i
si Serbi'a in cestiunea danubiana. Austri'a anca
n'ar' fi in contra, cá se incete comisiunea euro-
pene, numai ea voiesce cá regularea Dunarei se
vina exclusivu in man'a ei.

Astfelu sta asta-di cestiunea danubiana.

Acum se ne punemu intrebarea: daca s'ar'
sterge comisiunea européna, prin ce se se fia in-
locuita ea? prin comisiunea stateloru limitrofe, se
dice. Dar' d'in cine sè se compuna? o comisiune
ori care, si ori cum s'ar' numi, ea fara represen-
tantele Romaniei nici-odata n'ar' poté fi completa.
Séu, este a se dá regularea Dunarei in t r o s i n g u r a
m a n a? atunci man'a acést'a nu pote se
fia alta decâtu r o m a n a. Roman'i, cá proprie-
tara naturale a Dunarei de josu si a gureloru ei,

este chiamata in prim'a linea a regulá Dunarea;
ea cu veniturile sale cele bogate se pote apucá
de acestu lucru alu seu, si asié dîcundu de alu
cassei sale; si pentru reincassarea speselor, de
sine se intielege, ca va luá vama de la navele
straine.

Daca dar', in conferinti'a dela Londr'a se va
tractá si cestiunea danubiana, atunci speramu ca
representantele Romaniei — cá-ci Roman'i trebe
se aiba representante acolo unde se tractédia de-
spre ea — nu se va invoí la alta deslegare a
cestiunei danubiane decâtu in modurile cum le-
amu indicatu aci.

Nu negamu ca Austri'a anca are si pote avé
interesele sale la Dunare; ast'a o recunoscemu ca
suppusi asta-di ai Austriei; dar' noi mai antâiu
suntemu romanii, si cá romanii trebe s'o dîcemu
ca Dunarea n u m a i s i e s c l u s i v u in man'a
Austriei ar' fi celu mai mare periclu pentru Ro-
man'i; candu d'in contra Dunarea in mana ro-
mana n'ar' fi nici-unu periclu pentru Austri'a.

Chiar' primimu scirea ca guvernulu Serbiei
a tramisu representantele seu la conferinti'a d'in
Londr'a. Nu ne indoimu ca guvernulu Romaniei
anca va fi facutu, séu va face, pentru ca trebe
se faca, asemenea.

De pre campulu resbelulu.

Pre teatrulu sudu-osticu alu resbelulu, in
apropiare de la cetatea Belfort, unde generalulu
Bourbaki stá cu poteri considerabile in faci'a ar-
matei nemtiesci, asié numita de ostu, operatiunile
resbelice au ajunsu la una expansiune atátu de mare,
incátu se accepta pre tota diu'a una lovire deci-
diatoria intre truppele francese si ale nemtiloru.
Dupa invingerea de la Villersexel urmá retrage-
rea nemtiloru d'in Lure, care acum'a e acupata de
francesi, precum si lovirea de la Arcey. Directi-
unea de operatiune a generalulu Bourbaki nimici
cu totulu fortificatiunile nemtiloru d'intre Mont-
beliard si Delle, si constrinse pre generalulu Wer-
der a se intorce spre vestu. Elu luá pusetiune
pre tiermurulu stangu alu fluviulu Lisaine, in
departare de 1¼ mila de la Belfort, inse in 15
l. c. fú atacatu cu successu de Bourbaki in mai
multe puncte. Lupt'a decidiatoria, suscepta pen-
tru lini'a Chagey-Montbeliard, urmá in 16. ian.,
si generalulu Werder fú constrinsu a se retrage,
luandu si calea spre Belfort.

In noptea spre 17. ian., generalulu Keller fú
tramisu spre Frahier, ce jace in departare nordu-
vestica de 1¼ mila de la Belfort, pre drumulu
cátra Lure, cu scopu ca sè apere flanculu si spa-
tele armatei-vogese contr'a atacuriloru de la Lure.
— Pre candu Bourbaki combatea, in 17. ian.,
pre inimicu in cele-l-alte pusetiuni ale sale, pre
la 4 ore dupa media-di generalulu Keller fú ata-
catu cu poteri considerabile, si asié lini'a de re-
tragere a armatei vogese deveni amenintata. E
posibilu, cá generalulu Keller si-a tienutu câtu-va
tempu pusetiunea la Frahier, inse prin acést'a nu
s'a schimbatu neci câtu e mai putienu necesita-
tea retragerei lui Werder.

Deci perderea generalulu Werder e fakta
implinita, si pote duce la una catastrofa, la casu
candu corpulu alu 2. de armata prussescu va in-
tardá a-i veni intru ajutoriu. Inse este forte pro-
babilu, cá acestu corpu de armata va fi impede-
catu in innaintarea sa prin lovirea ofensiva a ge-
neralulu Lecointre la Gien, precum si prin Ga-
ribaldi, ale carui-a avangarde au ajunsu degiá la
Haumont, si asié generalulu Werder este perdutu
cu totulu.

Mai putiena sperantia existe, in momentulu
presinte, despre situatiunea armatei generalulu
Chancy. E verosimilu, cá acestu generalu se va
retrage mai antâiu, pre unu tempu mai indelun-
gatu, la Mayenne, pentru a-si reculege t.uppele,
si dupa acea le va conduce d'inderetrulu linieloru
de la Carantan, pentru ca acolo sè traga la sine
poteri noue, cari i se voru poté tramite si pre
mare. Ce va face inse principele Fridericu Carolu

in casulu acestu-a? Daca va persecutá armat'a
generalulu Chancy, se departeza pre tare de la
Parisu, se slabesce in spate prin impartirea truppe-
loru sale pentru asecurarea liniei de impreunare,
si asié pote veni in una pusetiune de totu critica.
D'in aceste consideratiuni si motive se pote pre-
supune, cá principele Fridericu Carolu va luá in
unu tienutu favorabilu, pote la Mayenne, una pu-
setiune defensiva, prin ce, la casu de lipsa, ma-
parte a armatei sale o va poté intrebuintá spre
alte scopuri.

Cu ocaseiunea unei loviri d'in urma a armatei
generalulu Chancy cu truppele nemtiesci, intre
altii s'a prinsu si unu conte Moltke, nepotulu sie-
fulu statulu majoru prussescu.

Diuariele d'in Genev'a publica urmatoriile
sciri, venite d'in cortelulu generalu alu lui Gari-
baldi, si datate d'in Dijon, in 10. ianuaru: „Pre-
cum se comunicase degiá ieri, generalulu Gari-
baldi petrece in Dijon de 48 ore. Fetiorulu séu,
colonelulu Ricciotti, comandantele brigadei a pra-
tr'a, opereza in flanculu nostru stangu contr'a po-
teriloru armate ale prusiloru, concentrate in Mont-
bard, si i-a successu a le respinge spre Vitteaux.
Dupa-ce intru adeveru innaintase pre departe si,
prin urmare, pusetiunea lui devenise espusa, as-
ceptámu sciri rele despre elu; inse elu si-a facutu
cale printre prusi, caueandu-li stricatiuni mari. Ve-
teranulu generalu Garibaldi s'a forte imbucuratu
despre aceste raporturi, primite de la brigada a
patr'a, si bucuri'a lui fú cu atátu mai mare, cu
cátu, indata dupa sosirea sa in Dijon, i-s'a comu-
nicatu scirea d'in Bordeaux, cá s'a pusu sub co-
mand'a lui divisiunea Pelissier, constatoriu d'in
14.000 fetiori, si cá are misiunea d'a aperá fru-
mos'a cetate Dijon si departementulu Cote d'or
contr'a invasiunei inimice.

„Cu tote cá fapt'a acést'a nu apare a fi in-
semnata in una actiune mare resbelica, ea totu-si
a facutu celu mai bunu efectu in cortelulu nostru
generalu. Garibaldianii fure primitii aice in modu
forte amicabile, si s'au recreatu dupa atâte mer-
suri obesitorie. — Atátu de bine suntemu inar-
matii, incátu potemu luá ofensiva si ca corpuri
volante.“

Generalulu Faidherbe tramise, in 14. ian.,
urmatori'a depesia la Lille: „Albert, 14. ian. sér'a.
Cortelulu generalu alu armatei de nordu. Avan-
gardele armatei de nordu sosira cátra una ora in
Albert. Mane demanetia si-voru continuá mersulu.
Ele sunt pline de insufletire si bine provisiu-
nate. Le insotiesce una artilleria puternica. Se
accepta câtu mai curundu una lupta. Generalulu
Deroja ocupá cetatea Achiet-le-grand cu una di-
visiune de garde mobile, marinari si cu una artilleria
tare. Cetatea Bapaume e fara intrerumpere ocupata
de generalulu Robin.“

Dupa scirile d'in Besançon, datate d'in 17.
ian., sér'a, mai multe companie de francitireuri,
comandante de colonelulu Bourras, prinsera, in
16. ian., doue avangarde inimice si respinsera pre
prusi pana la Montbouton. In 17. ian. a avutu
locu una lupta de infanteria la Selancourt, Vau-
doncourt, Montbrouton si Croix. Prusii s'au retrasu
d'in Croix. Eclareuri, cari se lupta d'in 5. ian.
fara incetare, causara inimiculu perdiu seriose.

Unu telegramu d'in Bordeaux comunica ur-
matori'a depesia a generalulu Bourbaki, datata
d'in 17. ian., demaneti'a: Lasaiu sè se esecute unu
atacu generalu de la Montbeliard pana la Mont-
Vaudois, éra eu me incercau a trece lini'a Li-
saine la Bethoncourt, Bussurel si la Hericourt, si
a ocupá pusetiunea St. Valvert. M'am incercatu a
esecutá cu arip'a stanga una miscare flancata,
pentru ca estu-modu sè inlesnescu operatiunile.
Truppele, insarcinate cu acésta miscare flancata,
fure inse-si amenintate prin atacuri contr'a flan-
curiloru loru, si nu potura esoperá alta-ce, decâtu
a se sustiené in pusetiunile loru. Avemu innaintea
nostra unu inimicu numerosu cu una artilleria ter-
ribila carui-a i se tramitu sucurse d'in tote păr-
tile. Prin aceste impregiurári favoritorie, precum
si prin pusetiunile salé tari, si prin greutatfite esis-
tinte degiá la sosirea nostra, séu create de atunci

dusa de amore frătescă cătra aceste națiuni, precum razemata pre principiul libertății politice, civili și naționali — s'a proclamat de națiune de sine statoria, de factoru și parte integrante a Transilvaniei, și intru tote egale cu celelalte națiuni d'in țiera, și a dechiarat beseric'a romana de libera și independentă de la ori care alta beserică, și egale cu celelalte beserici in Transilvania; asemene s'a dechiarat pentru desființarea iobagiei, dicit-meloru, etc., fără desdaunare d'in partea statului.

Națiunea romana aservita politicesce și besericesce, robita in pământul propriu — vedindu ca celelalte națiuni nu se misca la atâte reclamatii ce a facutu românii in cursu de secle — a facutu de sine și si-a proclamat drepturile ce i convinu, fără in se atace cătuși de pucinu drepturile celorlalte națiuni.

Ea, națiunea romana, a pretinsu independentia sa națională, că să figureze că națiune cu dreptu politicu asemene celorlalte națiuni, și se-si aiba reprezentantii săi la diet'a țierei in proporțiune cu numărul său, să-si aiba de regutorii săi in tote oficiurile publice, civili și militari in aceea-si proporțiune, și să se servă in limb'a sa in tote trebile ce se atingu de d'ins'a atātu in legislatiune cătuși in administratiune. Ea a pretinsu libertatea besericei romane, și liberarea iobagilor; stergerea dicit-meloru; libertatea industriei și a comerțului; libertatea cuventului și a pressei; libertatea personale, a domiciliului și a intrunirilor; și stergerea privilegiilor.

Magiarilor, inimici seculari și perpetui ai acestoru principie, nu putea se placa dechiaratiunea franca și leale a romanilor.

Românii înse cu dechiaratiunea independentiei naționale și libertății besericesce, cu pretensiunile ce acum le espuseram — departe de a se fi pusu pre terenu revoluționar, d'in contr'a ei a fostu destul de scrupulosi a urmă calea legale, și indată in acea adunare națională s'a alesu doue deputatiuni, un'a care se duca la imperatulu, alt'a la dieta, conclusiunile națiunii romane.

Ambe aceste deputatiuni a mersu la locul destinațiunii lor.

Fatalitatea înse, și inimiciii romanilor a voit că reclamatii și pretensiunile romanilor nici acum se nu fia audite și cu atātu mai pucinu implinite.

Înainte de a ajunge deputatiunile la dieta și la imperatulu, comisarii regesci, cari a fostu la adunarea de la Blasiu, a facutu la guvernul relațiunile cele mai sinistre despre adunarea națională, era guvernulu la cancelari'a de curte și acest'a la imperatulu. In un'a d'in aceste reprezentatiuni se dice, ca: dechiaratiunea națiunii romane de națiune independentă și parte integrantă a țierei „subsistentibus patriae legibus, aditaeque constitutioni e diametro opugnat;” va se dice, totu canteculu celu vechiu alu magiarilor; se nega apoi și dreptulu de a poté tramite ast-feliu de deputatiuni la dieta și imperatu. Și mai multu, guvernulu in reprezentatiunea sa d'in 19. maiu 1848. dice despre juramentulu ce adunarea a pus, ca acel'a „pro temeraria solum extravagantia reputanda est”; era guvernatoarele in reprezentatiunea sa de la 23. maiu 1848. dice totu despre acestu juramentu, ca nu se unesce cu scopulu și adeveratulu usu, „altissimamque reprobationem merito provocat.”

Eca cum guvernulu țierei, cum guvernatoarele însuși,

— Indată nu, înse nu preste multu. — Apoi am vedutu torenti de sange curgundu pre stradele Parisului, și preste putienu umerii mei erau împodobiți de purpuriulu palii împăretescu in beseric'a Notre-Dames.

— Si sangele — de siguru sangele francesiloru lu vei versá dta, ca să strabati până la culme?

— Ei, sangele va curge pentru binele Franciei. Franci'a numai sub unu Napoleonu pote fi fericita. — Altu-cum la aceste nu voi fi eu de vina, ci steale.

— Si cu acestu tablou de încoronare se finesce visulu dtale?

— Oh! nu! inca urmăza multe tablouri. Poporulu saltá in jurulu meu. Lumea jaceá la petiorele mele. Eu prinsei arm'a resbunării. Europ'a trebuia să sufera pentru tote plagele ce a datu unchiului meu. In Kusi'a, unde puterea omenesca nu potea să resiste, armat'a lui fu invinsa prin tradare și tempestățile naturei. Deci prim'a data portai resbelu contr'a Rusiei. Ostea mea trebuia să trecă preste mari essundări de apa. Omenii mei se luptau pre tiermuri stancosi și tiepisie, portandu cu gloria pre totindene vulturulu de aur. Ei se oprira înainte unei cetăți puternice, carea vomá necontentu focu. In departare vedeám una campia mare, acoperita cu neua, și valuri înfioratorie. Dar', in fine, pre ruinele cetății se vedeá vedé falfaindu tricolorulu francesu.

— Si dupa ace'a?

— Dupa ace'a me vedui, inaintandu in fruntea ostei pre o campia ingradita cu pardui de citrome și mirtu. Facia de noi stá o armata in uniforma alba, o oste mare și stralucita. Inse inimiculu fu invinsu. — Lui inca-i detoriám resbunare!

— Si-apoi?

— Apoi am vedutu stindardele mele falfaindu in tie-re departate, preste mare! La începutu sub pole de strance plesie, apoi pre o campia cu nasipu ferbinte. Fiintie brune, invelite in manténe albe, se nesuiu a oprí calea lup-

cari trebe ca si ei au juratu credintia imperatului, propunu imperatului se reprobe fapt'a ca romanii i-au juratu credintia.

Totu in acele-si reprezentatiuni, se tacsé dia romanii de r u s s i s t i și d a c o r o m a n i s t i totodata!!

(Va urmă.)

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 18. ian., 1871.

Presedintele Paulu Somssich deschide siedinti'a de asta-di a camerei reprezentantiloru la 10 ore a. m. — D'in partea guvernului au fostu de facia ministrii: Ios. Szlávy, Car. Kerkápoly, Stef. Gorove și c. Georg. Festetics.

Dupa cetirea și verificarea procesului verbalu alu siedintiei precedente, presedintele anuncia mai multe petitiuni, cari se transmitu comisiunii petitiunarie.

Paulu Ordódy relateza, că comisiunea verificatoria a verificatu alegerea deputatului Mauritiu Brennerberg, alesu in cerculu Rupei, rezervandu-se terminulu legalu de 30 zile pentru presintarea protestelor, ce s'ar face contr'a alegerii lui. — Se imparte in sectiunea a sieptea.

Paulu Térey relateza, d'in partea comisiunii economice, despre bugetulu camerei pentru lun'a lui ianuaru, care se voteza in suma de 80.050 fl. 8 cr.

Presedintele aduce la cunostiinta membriloru comisiunii bibliotecarie, că pretulu cărților recuritate in tempulu d'in urma, precum și cei 500 fl., suscepti in bugetu pentru lun'a lui ianuaru, s'au refuitu pre deplinu; dreptu-ace'a ar fi bine, dacă membrii comisiunii respective s'ar intruni in una siedintia, pentru-ca să decida, ce felu de cărți să se mai procure pentru bibliotec'a camerei.

La ordinea dilei urmeza votarea nominală a supr'a titlului proiectului de lege despre contingentulu de recrute pentru anulu 1871. La întrebarea presintelui, dacă camera primosce său nu modificarea facuta de majoritatea comisiunii centrali, d'intre 433 deputati verificati, 112 voteza pentru, 175 contr'a; 145 sunt absinti; presedintele nu voteza; deci amendamentul, respective modificarea se respinge cu una majoritate de 63 voturi.

Dupa ace'a, presedintele întreba, dacă camera primosce său nu titlulu proiectului cu textulu redactatu de guvern. — Se primosce.

Dupe ace'a se admitu fără observare §-ii 1., 2. și 3. ai proiectului d'in discussiune.

Col. Széll pune pre biurulu camerei raportulu comisiunii financiare, relativu la socotelele finale de pre anulu 1869. Comisiunea d'in chestiune propune, ca camera să transmita socotelele finale curtei de contabilitate. — Dupa una discussiune scurta, presedintele întreba camera dacă primosce său nu propunerea comisiunii respective. — Se primosce.

Danilu Irányi propune, ca camera să discute in siedinti'a proxima (19. ian.) proiectulu său de concludu, relativu la raportulu detaiatu și accuratu, ce are a-lu presintá guvernulu in totu anulu despre situatiunea țierei. — Propunerea se respinge cu una majoritate considerabila.

Siedinti'a se inchiaia la 11^{1/2} ore a. m.

tatoriloru mei. Inse tote fure inzadaru! Apoi se ivi inaintea ochiloru mei unu statu estinsu, proveditu cu fluvii gigantici, frumosu și avutu ca unu Eldoradu. Inainte de tote zarii unu orasiu, margeu'a acestui statu, care stateá in mediuloculu apei, cu palate mari și gradine splendide. Pretotindene, atātu pre stradele acestui orasiu, pre ruinele altoru orasie, pre tiermuri fluvieloru, cătu sf pre culmea stanceloru nu vedeám alta-ce decâtu tricolorulu francesu!

— Si dupa ace'a?

— Dupa ace'a vedui pusu in lucrare unu opu, la aspectulu carui-a sentiamu, că executarea lui e un'a d'intre detorițiile mele principali. Flot'a Franciei creșceá d'in d' in di, și, in fine, deveni prim'a flota a lumii.

Trebuia să resbunu pre marele prisonieru de pre insul'a Elen'a. Dar' acésta resbunare nu intimpiná resistintia mare, și, preste putienu, falosulu Albionu sarutá paliulu meu imperatescu!

— Si-apoi? Dta, taci, principe? său pote că visulu dtale s'a finitu?

— Si-apoi? L. Napoleonu saru ca fulgeratu de pre scaunulu ce era in apropierea contesei. Faci'a lui, care mai inainte cu câte-va mominte stralucia de una insufletire mare, se prefach inspaimentatoria. Fruntea lui se increfi, buzele invenetru, ér' peptulu se bateá revoltatu. In fine, se predomni, și continuá cu unu tonu dorerosu: Ei bine, să sci dar' tote! Visulu meu se finesce de totu altu-cum, și, dacă e adeveratu, e ingrozitoriu! Inse trebuie să se implinésca! Dupa tote aceste voi mai avé unu resbelu unu resbelu cu Germani'a cu acésta blastemata carea dede și unchiului meu ultim'a lovitura. Nu voiu invinge contr'a ei. Voiu fi constrinsu a scapá in Angli'a. Am vedutu strad'a, și cas'a unde voiu locuí. Dar' in scurtu voiu fi ucisu in ** street!

— Cum? Dta sci tote aceste, și totu-si? gan-gaviá contes'a.

Siedinti'a de la 19. ian.

Presedinte: Paulu Somssich. — Pre bancele ministeriali: c. Iul. Andrassy, Car. Kerkápoly, Stef. Gorove și Colom. Bedekovics.

Dupa verificarea procesului verbalu alu siedintiei de ieri, presedintele pune pre mes'a camerei mai multe petitiuni, cari se transmitu comisiunii petitiunarie.

Em. Henszlmann presinta unu proiectu de concludu, relativu la transpunerea galeriei de incone a principelui Eszterházy, cumperata cu 1.300.000 fl., in unu locu scutitu de focu și apa. — Se va discute in un'a d'in siedintiele proxime ale camerei.

Georgiu Stratimirovics adreseza ministrului-presedinte urmatori'a interpellatiune: In politic'a nostra esterna a intrevenu in tempulu d'in urma una schimbare importanta; și acest'a e cordialitatea cu Prusi'a. Acésta cordialitate, inaugurata prin denunciarea conventiunii de pace de la Prag'a, si-a aflatu espressionea in una schimbare de note forte umilitorie între c. Beust și c. Bismarck. Considerandu, că Ungari'a e chiamata, prin pustiunea sa de potere și prin impacuire, a exercitá una influentia insemnata a supr'a cursului politicei esterne a monarciei; considerandu, că spiretulu d'in notele schimbate între ambii cancelari imperiali e eminentu germanu, și că interesele nemtesci se accentua in modu eschisivu ca motive principale ale executării; considerandu, că Ungari'a și poporele d'in ostu și sudu, împreunate și invecinate cu ea, sunt indreptatite a privi in creșterea pangermanismului unu periclu seriosu pentru venitorulu lor; considerandu, că e imposibile ca unu statu constitutiunalu, precum e Ungari'a, să pota affá in aliantia cu unu statu militar-absolutu de gradulu primu unu radiemu pentru desvoltarea democratica a constitutiunii sale; considerandu mai departe, că acésta aliantia austro-prusesca, dacă se va realisá, de parte de a garantá pacea europea, d'in contr'a ea porta in sine, prin aliantia devenita necesaria între statulu rasescu și francesu, simburile unui resbelu generalu, și prin acestu-a periclitarea existintiei nostre; in fine, considerandu, că acésta amicitia noua e capabile a instrainá de cătra noi, cu parere de reu, pre aliatulu naturalu alu unei Ungarie libere, pre națiunea libera-francesa, carei-a tote naționalitățile Ungariei i manifesteaza cele mai sincere simpatii, și a exercitá una presiune a supr'a apărării eroice a Franciei:

deci întreba pre dlu ministru-presedinte:

a) Dacă guvernulu ungurescu a avutu, și ce felu de influentia a avutu a supr'a acestei apropiări mai noue austro-prusesce, și care e adeverat'a ei importantia?

b) Dacă este aplecatu guvernulu ungurescu a evitá de tempuriu, prin împedecarea ei, periclele, ce voru urmă d'in estinderea germanismului a supr'a Ungariei și a poporeloru invecinate cu ea, carea (estindere) va fi una urmare neincungiurata a unei asemene aliantie?

c) In fine, dacă voiesce a esoperá, ca — la casu candu acésta apropiare nu s'ar mai poté împedecá — lup-tei de libertate a poporului francesu să nu i se faca neci de cătu vre-una dificultate, și ca d'in partea nostra să nu se exercite, in favorulu Prusiei, neci una presiune illoiala a supr'a reusrei resbeluui?

Interpellatiunea se va comunicá ministrului-presedinte.

Tecundu-se la ordinea dilei, se cetesce a trei-a ora și primosce definitivu proiectulu de lege despre contingentulu

Intre-ace'a Bonaparte ajunse la usia; la întrebarea contesei se întorse cătra ea și apoi aruncá una privire trista a supr'a amiceii sale.

— Sum silitu a urmă acestui semnu! díse cu unu tonu nadasitu, apoi parasi sala cu rapediune mare.

Pretendentulu de tron schimbá locuint'a amiceii sale cu castelulu de Arenberg, proprietatea mamei sale. Impresiunea ce facusera cuvintele lui a supr'a contesei, disparu in scurtu. Preste putienu, contes'a conveni, la tiermuri Scheveningen, cu unu barbatu de statu d'in Berolinu, si i-enerá visulu escentricu alu amiculu său. Spre cea mai mare mirare a ei, a auditu acolo, că Napoleonu a naratu acestu visu și la alti mai multi barbati de statu ai Angliei.

Acei barbati, cu putiuna esceptiune, traiescu mai toti si asta-di. Ér' barbatulu de statu d'in Berolinu a naratu la mai multi cele audite la Scheveningen, și toti cei ce audisera acestu visu, urmariu cu atentiune viua cursulu evenimenteloru istorice.

Dupa patru ani, rusinea, pacalitur'a de la Strassburg fu urmata de cea de la Boulogne, și pre ast'a urmat'o internitiarea de la Ham. Inse dupa optu ani, regele-civu fu alungatu, și L. Bonaparte se puse in fruntea noiei republice. Ér' dupa patru ani, L. Bonaparte deveni Napoleonu alu III., imperatulu francesiloru.

Napoleonu III a invinsu pre Rusi la Crimea, și ocupá Sebastopolulu. Napoleonu III batú pre Austriaci pre campiele Lombardiei. Napoleonu a colonisatu Algirulu și a civilisatu pre Cabiloci. Eln rupse ros'a la Puebla. Napoleonu incepú resbelu contr'a Germaniei. Napoleon fu invinsu, și totu Napoleonu III — celelalte potu să urmeze inca.

Cassiu.

de recrute, si dupa 'ace'a se tramite camerei magnatiloru, d'impreuna cu estrasulu respectivu alu procesului verbalu, care se verifica numai decatu.

Siedinti'a se inchiaia la 10³/₄ ore a. m.

Consemnatiunea

ofertelor marinimose, donate in favorulu institutului de fete romanu ce se va infintia in Oradea-Mare.

Nr. curente.	Numele donatorului.	Locuinta.	Sum'a solvita.		Observatiune.
			fl.	cr.	
1	Petru Ciceronescu preotu	Ceheiu	15		Collectante Dnulu Petru Ciceronescu parocu in Cheheiu.
2	Ionu C. Moldovanu preotu	Haiou	5		
3	Samuilu Szabó preotu	Cordeu	6		
4	Georgiu Papp invetiatoriu	"	6		
5	Georgiu Papp v. a. d. de Eriu	Vesendu	10		
6	Dimitrie Keresztelky Szabó preotu	Dindilegu	10		
7	Vasilii Ciurdariu economu	Ceheiu	2		
8	Ionu Muresianu docinte	"	2		
Sum'a:			56		

Romani'a.

Adunarea deputatiloru.

Siedinti'a de la 19. decembrie 1870.

Siedinti'a se deschide la ora 1¹/₂ d. m., sub presiedinti'a d-lui vice-presiedinte Ionu Agarici. — Sumariulu siedintiei precedente se aproba.

D. G. Miculescu anuncia dlui ministru de interne una interpelare in privinti'a mai multoru ilegalitati comise de prefectulu de Mehedinti, care a intervertitu ordinile date de d. fostu ministru Iepurenu in alegeri, si alt'a in privinti'a mai multoru tierani luati a ará prefectului.

Sa procede la alegerea unei comisiuni speciale pentru studiarea proiectului de lege privitoriu la codicele de justitia militaria, si se alegu dnii: G. Ieraru Florescu, Radu Mihaiu, Léca Gh., G. Vernescu si Nic. Blaremburgu.

Siedinti'a se suspenda pre 10 minute; la redeschidere se procede la alegerea a doi membri in comisiunea de ancheta parlamentaria pentru alegeri, in locul d-lui N. Voinovu, demisionatu, si a dlui N. Racovitia, acum ministru, si se alegu dnii: Ales. Holbanu si Ales. Gheorghiu.

Dupa ace'a camer'a trece in sectiuni, si siedinti'a se inchiaia la 3³/₄ ore d. m.

Siedinti'a de la 21. dec. 1870.

Siedinti'a se deschide, sub presiedinti'a dlui Ionu Agarici, la 1¹/₂ ora d. m.

Se aproba sumariulu. In lips'a dloru ministri, si dupa propunerea dlui A. Sihlénu, se procede la alegerea unui membru in comisiunea parlamentaria d'in care a demisionatu d. Lascaru Catargiu, si se alege dlu Ionu Balacénu. D. primu-ministru, Ionu Ghica, citeste mesagiulu domnescu, prin care se comunica adunarii numirea dlui Calimachi Catargiu ca ministru de externe. — D-sa mai adauge, ca remane vacantu colegiulu dlui Simeonu Michalescu, numitu prefectu alu politiei capitalei. — Dupa propunerea dlui Ionu Bratianu, se declara vacantu si colegiulu III de Argesiu.

D. ministru de finantie, D. Sturza citeste mesagiulu domnescu, prin care se inaintéza adunarii proiectulu de lege, prin care se autorizeze guvernulu a urma pre ianuariu 1870 cu stringerea venituriloru si facerea cheltuelorulu dupa bugetulu anului 1870.

D. Primu-ministru cere precaderea in comisiunea bugetaria. — D. N. Paclénu, presiedintele comisiunei bugetarie, propune ca comisiunea sa treca imediatu la studiulu acestei legi.

La ordinea dleii fiindu proiectulu de lege pentru rectificarea art. 5 d'in legea d'in 11 februaru 1870 pentru vinderea unei parti d'in bunurile rurale, D. Mich. Coganicénu, raportore alu comitatului de delegati, citeste raportulu dsale, in care aréta modificari facute de sectiuni. Dsa citeste proiectulu de lege: „Art. 1) Art. V. alu legii d'in 11 februaru 1870, pentru vendierea bunuriloru ce posesde tesaurulu, este si remane abrogatu. Art. 2) Guvernulu este autorisatu a urma cu vendierea bunuriloru rurali, ce posede si care va mai posede tesaurulu publicu, cu pretiurile cele mai avantajoase ce se voru oferi la licitatiune.“

Dupa una discussiune mai lunga se pune la votu, prin bile, luarea in consideratiune a legii, si se adopta.

Se deschide discussiunea pre articule.

D. Ionu Bratianu aréta, ca comitatulu delegatiloru nu s'a credintu competente a propune alte modificari in lege. Ce n'a facutu sectiunile si comitatulu, o pote face camer'a. — D-sa e de parerea deputatiloru ce s'au pronuntiatu contra fisarii unui minimum.

D. Gh. Chitu face câte-va observari a supr'a redac-

tiunii legii, si propune a se suprima cuventulu de „abrogare a art. V., ca-ci nu se abroga ci „se modifica.“ D-sa propune unu amendamentu, ca se se faca unu singuru articulu d'in ambele ale comitatului de delegati. D. Leonu Eraclide recunosce necesitatea vendiarii bunuriloru; inse se nu se perda d'in vedere, ca legea d'in 1866. este facuta pentru a se stinge detori'a flotante. Candu n'ar existe detori'a flotante, bunurile nu s'ar mai vende. — Opina dar' a se specificá, ca ministeriulu se nu venda mai multe bonuri de catu de cifra de 1,400,000 lei. — D. Costaforu observa, ca discussiunea pusa de d. Eraclide e a fara d'in regulamentu: adi nu se discuta legea, ci se modifica unu articulu, ér' ce'a ce se propune, e cu totul altu ce-va, care trebuie studiatu de sectiuni.

Se citeste unu altu amendamentu, care propune fisarea minimulu la cifra de 94. — Comitatu delegatiloru respinge ambele amendamente, si d. raportore Coganicénu aréta desavantajele ce ele cuprindu.

D. Ionu Bratianu vorbesce contra amendamentelor. Dsa opina se nu se puna nici unu minimum, ca-ci nu are nici una influinta utile si se pote, d'in contra, ca se se venda multu mai suitu, camer'a inse se jde otarirea ca acést'a se nu se faca pentru tote bonurile d'in totu-de-un'a, ci numai pentru bonurile esistente.

D. N. Ionescu a remasu uimitu de atátea opinii diverse, de la fisarea minimulu pana la insa-si legea d'in 1866. Dar' camer'a are ea in discussiune modificarea legii? Cuvintele de „bonuri ce se versa si se voru versa“ sunt pleonasm, ca-ci se cuprinde chiaru in titlu: cere dar', ca legea de adi se aiba ca titlu „lege pentru amendarea legii d'in februaru 1869.“ — E in contra ori-carui amendamentu, tote sunt vitose si de natura a slabi creditulu. — D-sa roga camer'a se améne pre alta di discussiunea legii. Quantum necesariu nu se pote determiná prin lege, si spiritele nu sunt inca luminate. Valorea obligatiuniloru rurale depinde de la midiu-locele d'a platí regulatu cuponele. Vitiulu nu e atátu in lege, catu este in circumstantiele externe. Se incassamu regulatu totu, si atunci se voru suf si obligatiunile rurale, care sunt valorea cea mai cautata. Legea de adi cuprinde onorea statului romanu! Daca vremu ca ea se fia aplicabile, se n'o complicamu, se radicamu obstaculu de la art. V.

Presiedintele anuncia, ca inlatura discussiunea principale si, conformu regulamentului, art. 39, pune in discussiune cestiunea de aménare. — Discussiunea, se decide, a se continua.

Fiindu inse 5 ore sér'a, siedinti'a se radica, anunciandu-se cea viitoria pre 22. decembrie.

Estrasu d'in „Romanulu.“

VARIETATI.

** (Diuariulu „Hon“) anuncia, ca ministrulu ungurescu de interne, Paulu Rajner si-a datu demisiunea si ca Majestatea Sa i-a primitu-o.

** (Unu progressu selbatecu.) Progressulu consiste in perfectiunarea omeniloru si a lucruriloru, dar' se perde adesea d'in vedére de a petrunde aceste-a perfectiunamente atátu in esistintia, catu si in folosulu loru sociale, si se daruiesce vorb'a progressu atátu reului catu si binelui; astu-feliu se dice, ca art'a de a ucide omeni cu gramad'a este unu progressu. Nenorocire! asié este; dar' de siguru unu progressu detestabilu si mai bine ar' conveni se se intrebuinteze unu altu cuventu in casulu acestu-a. Intr'adeveru, se pote ore decorá cu numele de progressu inventiunea mai noua a tunuriloru econonomicé, csi ucidu si ardu la 15 kilometre de distantia? Mitraileus'a, care arunca 481 glontie pre minutu, este mai multu una masina infernale. Si daca s'ar permite savantiloru speciei umane, acesti-a ar' aruncá numai glontie inveninate; armele ar' dá numai loviture mortale; armatele in presentia n'ar' mai lasá nice unu vietuitoriu. Sciinti'a care procura aceste sorginte ce se credu inca forte meschine, ar' fi pusa in stare de a gramadi fulgerele in manele noului Jupiter (Joe), totu-de-un'a gat'a a le aruncá a supr'a turmelorulu innocente. Multimiuta ceriului, aceste silintie nu voru reusi de locu, ca-ci ororea, ce ele inspira, dobandesce unu asié mare gradu de intensitate, in catu poterea morale a poporeloru le va intrece intru-o di. Marea cestiune a desarmarii colective se pare a anancia evenimentulu unei civilizatiuni mai bine intielese. „Societ. pentru invet. popor. rom.“

** (Cum se compune juriulu pestanu.) Joi, in 19. ian., se pertracta inaintea curtii juratiloru pestanu unu procesu de pressa, intentatu de M. Deutsch contra lui Em. Áldor. Dupa pertractare, juratii se retraseru, ca de regula, in odai'a laterale pentru a votá si apoi a enuncia verdictulu. Cu ocaziunea votisarei inse, unulu d'intre jurati, care dupa exteriorulu seu pareá a se tiené de class'a lucratoriloru, dechiará, ca elu n'a intielesu nice unu cuventu d'in cele ce s'au vorbitu in cursu de trei ore la pertractare de-ora-ce n'are nice cea mai putiena canoscintia de limb'a magiara, si de ace'a elu nice nu voteza. [Nu ne miramu nice de pacientia acestui omu, care ascultá cu incordata

atentiune trei ore neintreruptu, fara ca se intielega vro-a cuventu d'in cele ce audiá, nice de impregiurarea, ca u cetatianu pestanu are mai putiena canoscintia de limb'a magiara, de catu are pote de cea turcesca, ci ne miramu, ne indignamu de usior'a procedére a auctoritatiloru ungarsci, cari nu se uita cum si cu cine implu bancele juratila la a caroru consciintia si convingere apelleza dreptatea.

** (Loteria) in favorulu ranitiloru francez Ofert'a Domnei contese Zoé de Rosetti. Una sta d'isa moire-antique, tiesuta in catifea, lungimea de 1 metre, capu de opera de manufactura esita d'in fabrica Lyonului si care a figuratu la espositiune: 500 numere a lei noui unulu. Loteri'a se va trage la redactiunea „Romanului“, d'ina si or'a se va anuncia prin acestu diariu. Flete se gasescu la redactiunea si administratiunea „Romanului.“ („Rom.“)

Adjutoriu pentru „Federatiune.“

II.

Dela dlu I. P. Desseanu, advocatu in Arad amu primitu 26 fl. 20 cr. Contribuitori au fostu: I. P. Desseanu 10 fl.; Dr. Ionu Popu, adv. in Aradu, 5 fl. Pavelu Milovanu, noz. in Mandrulocu, 2 fl.; Georgiu Popescu doc. in Sambateni, 1 fl. 50 cr.; Constante Comlosianu noz. Moisilu Babescu, doc. in Micalaca, Sava Draganu, doc. Ciciriu, Demetriu Onica, adj. de not., Sigismundu Bozga preotu in Mandrulocu, Constantinu Petroviciu, preotu in Sambateni, si Nicolae Manoilu preotu, câte 1 fl.; Teodoru Ilic tut. bes. in Ciciriu, 50 cr., si Vasiliu Venatu, econ. in Ciciriu, 20 cr. — In totu 26 fl. 20 cr.

Sciri electrice.

Londra, 18. ian. Dupa observarea formaliatiloru, conferinti'a se amená pana la 24. ianuaru, pentru a acceptá sosirea reprezentantelu francesu.

Bordeaux, 18. ian. Scirile private al „Corresp. Havas“ spunu, ca bombardarea Parisu lui influintieza in modu neinsemnatu, atátu materialmente, catu si moralmente. Situatiunea poporatiunii este escelinta. — „Temps“ publica un scrisore a corpului diplomaticu d'in Parisu catre Bismarck, prin carea si-esprime parerea de reu, ce nu s'a facutu cunoscuta bombardarea mai d'inaint si cere a se luá despusetiuni pentru scutirea sudtilorului sei.

Brusella, 18. ian. D'in Lille se anuncia ca prusii au parasitu cetatea St. Quentin si francesii au ocupatu-o.

Londra, 19. ian. Conferinti'a a decisu face una invitare colectiva catre guvernulu francesu, ca se tramita unu delegatu la conferinti'a.

Brusella, 19. ian. Generalulu Faidherb ordoná se se puna sub apa totu tienutulu de Valenciennes.

Cobourg, 19. ian. Versailles, 19. ian. Regele fu proclamatu ieri, in sala de mancare (nu si de bentu?), de imperatu germanu in presentia principiloru germani si a reprezentantiloru regimenterulu.

Londra, 19. ian. Representantii primira cu unanimitate propunerea lordului Granville, ca in ceperea lucratorulu conferintiei se se améne pan preste noue d'ile, ca ci pana atunci, d'ice Granville se va decide sortea Parisului, si Franci'a inca va fi reprezentata in conferinti'a.

Berlinu, 19. ian. Versailles, 18. ian. Bourbaki facu in 17 c. unu nouu atacu supra generalulu Werder, care si-tienu pusetiunea sa intarita cu siantiuri si tunuri grele. Perderile nostre (germane), suferite in cursulu lupteloru de trei d'ile, se urca la 1200 fetiori. Armata lui Bourbaki se afla in retragere.

Viena, 20. ian. Se dice, ca Jules Favre va plecá asta-di spre Londra.

Janina, 20. ian. Band'a Arranitachis, constatoria d'in 80 inai, a trecut asta-di confiniei si a sustienutu cu trupele guverniali una lupta in carea au cadutu d'in ambele parti 50 fetiori Band'a se persecuta.

Errata. In numerulu 3 alu diariului nostru, pagin'a 11, aline'a 6, ordulu 1, in locu de „Atátu diplom'a de la 4. dec. 1869“ etc., se se cetesca: „Atátu diplom'a de la 4. dec. 1691“ etc.

Proprietariu si editoriu ALES. ROMANU.

Redactoru resp. interim. Dr. IOS. HODOSIU.